

Proef de kracht van instructievideo's

Anne Luijpen

Karly van Gorp

Dé beroepsopleider van West-Brabant

- +- 20.000 leerlingen en studenten
- +- 2000 fte medewerkers
- +- 40 locaties
- MBO, VMBO, praktijkonderwijs, basiseducatie / NT2/ NT1, internationale schakelklas en volwassenenonderwijs.

Onderwijsinnovatie bij Curio

Curio heeft een samenhangend onderwijsinnovatie landschap waar onderzoek en onderzoekend werken (nieuwsgierig, met passende grondigheid en doorwerking) bijdragen aan kwalitatief goed onderwijs.

Drie onderzoek- en innovatieprogramma's van Curio dragen hier aan bij:

- **Pioniers** brengen beweging en experiment op gang.
- **Leerlabs** verkennen vraagstukken door gezamenlijke ontwikkeling en verdieping.
- **Practoraten** zorgen voor praktijkinnovatie door onderzoek en onderbouwing.

De drie programma's zijn een onderdeel van het Netwerk leren professionaliseren en innoveren van Curio.

pract@raat

digitale didactiek en
differentiëren

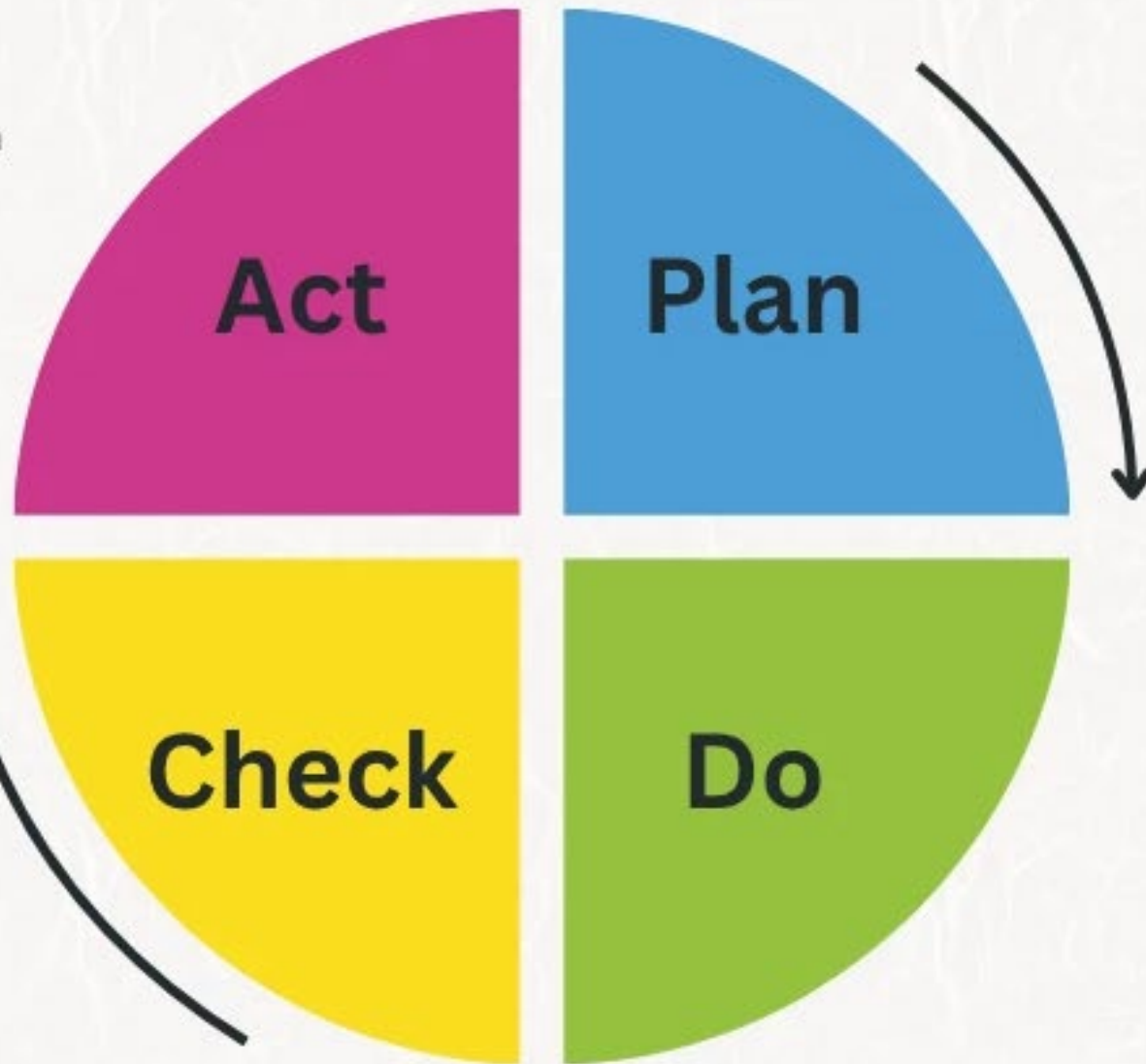

Programma

1. **Waarom onderzoek?**
2. **Manieren van onderzoek doen**
3. **Instructievideo's**
4. **Anne's onderzoek**
5. **Aan de slag**

PDCA CYCLUS

- Aanpassen en verbeteren
- Standaardisatie
- Herhaling van de cyclus

- Data analyse
- Resultaten vergelijken
- Conclusies trekken

- Probleemanalyse
- Doelstellingen formuleren
- Actieplan ontwikkelen

- Uitvoering van plan
- Gegevens verzamelen
- Pilottesten

Waarom onderzoek?

- Onderzoek helpt om niet op gevoel maar op data te evalueren *wat werkt* en *wat bijgesteld moet worden*.
- Gedeelde taal en onderbouwde keuzes in didactiek en begeleiding.
- Aansluiting studenten en werkveld.
- Minder losse initiatieven, meer doelgerichte verbeteringen met blijvend effect.

Waarom onderzoek? (2)

- Docenten worden kritisch-reflectieve professionals, vergelijkbaar met de onderzoekscultuur in hbo en wo.
- Onderzoek levert onderbouwing richting management en inspectie.

Manieren van onderzoek doen

Gebruik maken van bestaande data

Denk aan studieresultaten, BPV-beoordelingen, uitvalcijfers en studenttevredenheid.

Feedback van studenten en werkveld ophalen

Via korte vragenlijsten, evaluaties, gesprekken of panelgesprekken.

Observeren in de onderwijspraktijk

Systematisch kijken naar lessen, begeleiding of toetsmomenten en patronen beschrijven.

Kleine praktijkgerichte pilots uitvoeren

Eén aanpassing testen in de les en gericht meten wat het effect is.

Actieonderzoek: verbeteren terwijl je onderzoekt

Onderzoek *in* de praktijk, *met* betrokkenen, direct gekoppeld aan PDCA (Check & Act).

Actieonderzoek

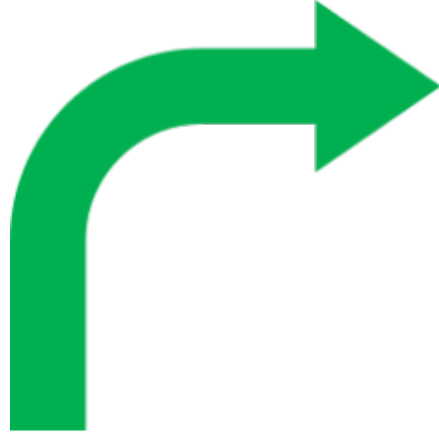
Onderzoek je eigen onderwijs

Gericht op **verbeteren én begrijpen** tegelijk.
Docenten en studenten zijn **actieve deelnemers**
Kleine, cyclische stappen (Plan–Do–Check–Act)

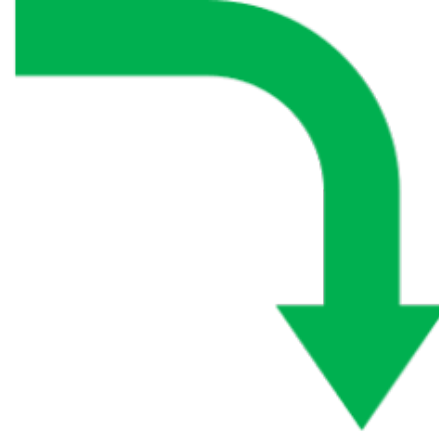
Resultaten zijn **direct toepasbaar** in de lespraktijk
Actieonderzoek = verbeteren terwijl je onderzoekt

Laagdrempelig, praktijkgericht en tijdsefficiënt is —
precies wat past bij het mbo.

**FASE 1:
ACTIES ONTWERPEN**
6. Ontwerpen en
plannen
7. Rolverdeling

**FASE 4:
VASTLEGGEN EN DELEN**
10. Vastleggen en delen
van nieuwe kennis
11. Verbeteren van de
praktijk

**FASE 0:
VOORBEREIDEN**
1. en 2. Wat is
Actieonderzoek?
3. Wanneer gebruik je
het?
4. Principes
5. Kwaliteitscriteria

**FASE 2:
ACTIES UITVOEREN**
8. Acties uitvoeren en
betekenis geven

**FASE 3:
REFLECTEREN**
9. Evalueren en
bijstellen

Instructievideo's paraveterinair

Alles : Panopto in het Curio leermagazijn

The screenshot shows the Curio app interface with a search bar containing 'paraveterinair'. Below the search bar, there are several video thumbnails with titles and durations. The thumbnails are arranged in a grid. The titles of the videos are: 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van het abdomen in zijligging', 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van de elleboog', 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van de elleboog', 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van de elleboog', 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van een knie in zijligging', 'Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een röntgenfoto van de Carpus', and '[Afspeellijst] Paraveterinair (shorts)'. The durations of the videos are: 2:11, 4:37, 4:38, 4:51, 4:35, 4:39, and 4:39. There is also a 'Sorteren op Re' button on the right side of the interface.

Mijn onderzoek

Onderzoeksvraag:

Hoe ervaren studenten en docenten binnen de opleiding Paraveterinair het gebruik van instructievideo's in het leerproces?

Instructievideo's paraveterinair

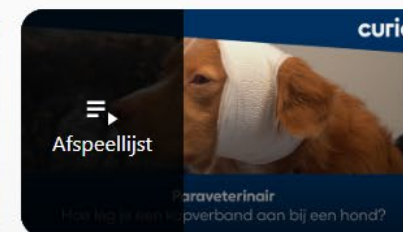
- Verbanden aanleggen
- Röntgenfoto's maken
- Urine onderzoek uitvoeren
- Gebit hond/kat reinigen
- Bloedprikken bij hond/kat
- Katheter aanleggen hond/kat
- Hoe werkt een microscoop
- Etc.

[Afspeellijst] Paraveterinair (shorts)
Paraveterinair

Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een VD...
Paraveterinair

[Afspeellijst] Paraveterinair
Paraveterinair

Paraveterinair | instructievideo | Hoe maak je een thoraxfoto in zij...
Paraveterinair

Paraveterinair | Instructievideo | Hoe plaats ik een intraveneuze...
Paraveterinair

Paraveterinair | instructievideo | Hoe gebruik je een microscoop?
Paraveterinair

Paraveterinair | short | Hoe maak je een urinesediment?
Paraveterinair

Paraveterinair | short | Hoe onderzoek je urine met een refractometer?
Paraveterinair

Instructievideo's

- **Eenduidige instructie** binnen de opleiding

Praktische handelingen werden **niet altijd op dezelfde manier uitgelegd**.

Docenten merkten verschillen in uitleg tussen lessen en leerjaren.

- **Herhaling en visuele ondersteuning.**

Studenten geven aan hier behoefte aan te hebben.

- **Ondersteuning vooraf, tijdens en na de les.**

- Van losse uitleg naar **gezamenlijke, onderbouwde instructie.**

Opzet van het onderzoek – instructievideo's paraveterinair

Doel van het onderzoek

Inzicht krijgen in het effect van instructievideo's op het uitvoeren en begrijpen van praktische vaardigheden.

Onderzoeksvorm

Praktijkgericht **actieonderzoek**, uitgevoerd binnen de eigen opleiding.

Opzet stapsgewijs

Volgens het boek Actie onderzoek van Tonnie van der Zouwen

Dataverzameling

Enquête over 8 klassen, ervaringen van studenten en docenten, reflectie op uitvoering, dataverzameling Panopto.

Resultaatgericht

Directe verbetering van onderwijs én input voor vervolgstappen (nieuwe PDCA-cyclus).

Onderzoek als middel om onderwijs te verbeteren, niet als doel op zich.

Conclusies driehoeksgesprekken

Instructievideo's worden als zeer waardevol ervaren

Door zowel studenten als docenten, vooral bij praktische handelingen.

Ondersteunen zelfstandig leren en eigen tempo

Studenten gebruiken de video's voor voorbereiding, herhaling en toetsmomenten.

Visueel leren sluit goed aan bij MBO-studenten

Het zien van handelingen verlaagt drempels en vergroot het begrip.

Docenten ervaren meer ruimte voor begeleiding op maat

Basisinstructie kan worden verwezen naar video, focus verschuift naar bijsturen.

Consistentie in uitleg wordt als groot voordeel gezien

Geen verschillen meer tussen docenten of lessen in kerninstructies.

Belangrijkste verbeterpunt: vindbaarheid en structurele inbedding

Video's moeten duidelijker en consistent worden opgenomen in leerplannen en lessen. (Check & Act!)

Literatuur (bevestigen en nuanceren van verzamelde data)

- **Instructievideo's ondersteunen zelfstandig leren: CAR-model**
- **Visuele uitleg past bij praktische vaardigheden: beeld en uitleg combineren**
- **Vermindering van cognitieve belasting: eigen leertempo**
- **Meer ruimte voor begeleiding door docent: differentiatie en bijsturen**
- **Aansluiting bij leefwereld van MBO-studenten: video en digitale media**

- **Video werkt niet automatisch: didactische begeleiding blijft noodzakelijk**
- **Niet elke student profiteert evenveel: differentiatie. Leren leren!**

Vervolgstappen – ACT!

Kennis delen Curio-breed

Inzichten uit het onderzoek beschikbaar maken voor collega's binnen Curio.

Ontwikkelen van een informatieve poster

Wat leveren instructievideo's op voor **studenten en docenten**, wie je kunt benaderen om zelf te starten.

Laagdrempelig contactpunt

Collega's kunnen met vragen of ideeën **direct contact opnemen**.

Digitale ondersteuning voor docenten

Een praktisch hulpmiddel met **stappenplan**: van idee → contact productieteam → script schrijven → opname → inzet in de les.

Workshop op studiedag

Praktisch, hands-on en inspirerend.

Van individueel initiatief naar gedeelde onderwijsontwikkeling.

**Weg met het (onderbuik)
gevoel, werk met bewijs.**

Instructievideo's voor jouw opleiding

curio

Practoraat digitale didactiek en differentiatie heeft onderzoek gedaan naar de ervaring van studenten en docenten met het gebruik van instructievideo's in de lessen.

Vergroot de verbondenheid met studenten, werk samen met collega's aan eenduidige uitleg en maak differentiatie in je lessen eenvoudiger.

Wist je dat jij ook instructievideo's kunt maken voor jouw opleiding?

In samenwerking met het Curio-productieteam (Creatie leermateriaal - Curio Hub) schrijf je een script en maak je de video- en audio-opnames. Instructievideo's kun je gebruiken voor zowel praktische handelingen als theoretische concepten

Bevindingen onderzoek:

- **Instructievideo's passen bij de manier waarop onze student en leerling informatie verwerkt.**
Korte instructies, visueel, met bijpassende audio.
- **Autonomie in werktempo verhoogt motivatie en leerretentie.**
Studenten en leerlingen kunnen pauzeren, terugspoelen of sneller door de leerstof gaan en onthouden hierdoor beter wat ze leren.
- **Instructievideo's zorgen voor consistent onderwijs.**
Elke student en leerling krijgt dezelfde duidelijke en gestructureerde uitleg, ongeacht het moment of de docent.
- **Jouw rol verandert van onderwijzer naar coach.** De basis ligt in de video, waardoor jij als docent meer tijd hebt om bij te sturen waar nodig.

Ervaringen docenten:

- Zien unaniem de meerwaarde van video's in
- Gebruiken de instructievideo's voor:
 - Het meten van voorkennis
 - Het voeren van een discussie over het onderwerp (bijvoorbeeld: "Wat gebeurt hier?" of "hoe wordt dit op de bpv gedaan?")
 - Studenten en leerlingen kunnen zelfstandig werken, zowel op school als thuis
 - Klassikale, eenduidige uitleg

Ervaringen studenten:

- Zijn enthousiast over de video's
- Voelen zich verbonden door een vertrouwd gezicht en een herkenbare omgeving op beeld
- Voelen zich gehoord, omdat hun input meegenomen wordt bij de productie van instructievideo's

Scan de QR-code voor een voorbeeldvideo

Scan de QR-code voor de hele collectie video's

Wil je meer weten over het proces, het nut en de onderbouwing hiervan of gewoon even brainstormen?

Neem contact op met **Anne Luijpen**:
a.luijpen@curio.nl

Wil jij zelf óók instructievideo's maken?

Neem contact op met **Jesse Rutters**:
j.rutters@curio.nl

Jullie onderzoek
**Hoe kun je zelf met
instructievideo's aan de
slag?**

Samen aan de slag

1. Wie heeft er nu een idee over het maken van een video voor de eigen opleiding?
2. Wat is het doel van de video? Zet op papier wat je denkt dat hierin moet.
3. Schrijf de eerste 5 stappen uit.
4. Wat/wie heb je daarbij nodig?
5. Hoe ga je nu verder? Kijk, luister, neem waar, vraag, verwonder :)

Bedankt

Anne Luijpen
Karly van Gorp

a.luijpen@curio.nl